Stadskerk Nijmegen (OCP), 25 december 2023, kerstmorgen;
voorgangers: ds. Perla Akerboom-Roelofs (PKN, luthers) & Toine van den Hoogen (r.-k.)

[1e lezing: Jesaja 52,7-10] (Nieuwe Bijbelvertaling)
7 Hoe welkom is de vreugdebode
die over de bergen komt aangesneld,
die vrede aankondigt en goed nieuws brengt,
die redding aankondigt en tegen Sion zegt:
'Je God is koning!'
8 Hoor! Je wachters verheffen hun stem,
samen barsten ze uit in gejuich,
want ze zien het met eigen ogen:
de HEER keert terug naar Sion.
9 Breek uit in gejubel,
ruïnes van Jeruzalem,
want de HEER troost zijn volk,
hij koopt Jeruzalem vrij.
10 De HEER ontbloot zijn heilige arm
ten overstaan van alle volken,
en de einden der aarde zien
hoe onze God redding brengt.

[Epistel: Filippenzen 2,5-11] (Nieuwe Bijbelvertaling)
5 Laat onder u de gezindheid heersen die Christus Jezus had. 6 Hij die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast, 7maar deed er afstand van. Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens. En als mens verschenen, 8 heeft hij zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood – de dood aan het kruis. 9 Daarom heeft God hem hoog verheven en hem de naam geschonken die elke naam te boven gaat, 10 opdat in de naam van Jezus elke knie zich zal buigen, in de hemel, op de aarde en onder de aarde, 11 en elke tong zal belijden: 'Jezus Christus is Heer,' tot eer van God, de Vader.

[Evangelie: Johannes 1, 1-18] (Nieuwe Bijbelvertaling)
1 In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. 2 Het was in het begin bij God. 3 Alles is erdoor ontstaan en zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat.
4 In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen. 5 Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.
6 Er kwam iemand die door God was gezonden; hij heette Johannes. 7 Hij kwam als getuige, om van het licht te getuigen, opdat iedereen door hem zou geloven. 8 Hij was niet zelf het licht, maar hij was er om te getuigen van het licht: 9 het ware licht, dat ieder mens verlicht en naar de wereld kwam. 10 Het Woord was in de wereld, de wereld is door hem ontstaan en toch kende de wereld hem niet. 11 Hij kwam naar wat van hem was, maar wie van hem

waren hebben hem niet ontvangen. 12 Wie hem wel ontvingen en in zijn naam geloven, heeft hij het voorrecht gegeven om kinderen van God te worden. 13 Zij zijn niet op natuurlijke wijze geboren, niet uit lichamelijk verlangen of uit de wil van een man, maar uit God.
14 Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond, vol van goedheid en waarheid, en wij hebben zijn grootheid gezien, de grootheid van de enige Zoon van de Vader. 15 Van hem getuigde Johannes toen hij uitriep: 'Hij is het over wie ik zei: "Die na mij komt is meer dan ik, want hij was er vóór mij!"' 16 Uit zijn overvloed zijn wij allen met goedheid overstelpt. 1 7De wet is door Mozes gegeven, maar goedheid en waarheid zijn met Jezus Christus gekomen. 18 Niemand heeft ooit God gezien, maar de enige Zoon, die zelf God is, die aan het hart van de Vader rust, heeft hem doen kennen.

[overweging:]
Kun je de tekst van de profeet horen zonder in gedachten tv-beelden te zien?
'Hoe welkom is de vreugdebode die over de bergen komt aangesneld?' Luidt zijn bericht dat alle gijzelaars zijn vrijgelaten? Luidt zijn boodschap dat de grenzen definitief open zijn. 'Breek uit in gejubel, ruïnes van Jerusalem', komen er vredesbesprekingen!!??

Meer dan ooit is deze tekst van Jesaja een belofte, de belofte van een toekomst die ons klemt op ons vertrouwen in een nieuwe start in onze geschiedenis, de geschiedenis van ons en van twee broedervolken die met elkaar in een heftig conflict zijn verwikkeld.

Maar je hoort in de woorden van de profeet ook dat de tijd van ruïnes, de ruïnes van Jerusalem, voorbij kan gaan; je hoort ook dat aan allen, zover oog en oor reikt, verteld kan worden over een nieuwe tijd, een tijd van gejuich!

Nu we vandaag kerstmis vieren, vieren we een feest van licht en vreugde, een feest dat ons laat leven met een reëel gevoel van een mogelijke vernieuwing. We kunnen leven met deze hoop, met vertrouwen op deze toekomst de ruïnes voorbij.

De tekst van het evangelie drukt uit waarop dit vertrouwen berust. Het Woord was in de wereld, in het begin. Dat drukt nog op een heel andere manier uit wat al klinkt in het woord van de profeet. De profeet roept ons op om te hopen op onze toekomst voorbij. En het evangelie neemt ons mee in het begin, neemt ons mee in een oorspronkelijk licht, een licht dat niet duister worden kan. Allen, zoals wij zijn in onze verschillen van herkomst en geschiedenis, allen zijn we kinderen van dit licht. Niemand van ons is alleen op natuurlijke wijze geboren. Ieder van ons draagt in zich een kiem van het verlangen van God naar ons. Ieder van ons draagt in zich de oorsprong waaruit een waarlijk mens ontstaat.

Een fundamentelere basis voor vrede en verzoening bestaat niet. Daarom roept Paulus ons op om te leven met de gezindheid die Christus Jezus had. Omdat ieder van ons in zich de

oorsprong draagt waaruit een waarlijk mens ontstaat, wordt ieder van ons opgeroepen het verlangen naar vrede en verzoening eindeloos, aan de dood voorbij uit te putten.

Kun je de teksten van deze kerstmorgen horen zonder in gedachten tv-beelden te zien? De indruk die deze beelden maken, is groot en pertinent. Maar de woorden die wij – hier samen bij elkaar – horen klinken, blijven een geluid dat ons meeneemt naar onze oorsprong. En naar de herinnering aan een gezindheid die aan ons verlangen naar vrede en verzoening een eindeloos karakter geeft. Dat is Kerstmis. Zalig kerstmis. Gezegend Kerstfeest.

Toine van den Hoogen, t.vdhoogen@gmail.com